

Inspirationpunkter

28. juni 2011

Besvarelse af samrådsspørgsmål AF-AG i forbindelse med samråd i Erhvervsudvalget den 29. juni 2011 vedr. risikovillig kapital i Dansk Vækstkapital til landbruget som følge af Aftalen om Landbrugets udviklingsmuligheder

Spørgsmål AF:

Vil ministeren redegøre for, om landbruget tidligere, jf. aftale om finansloven, havde adgang til risikovillig kapital i Dansk Vækstkapital under Vækstfonden samt redegøre for, hvordan landbrugets adgang helt konkret er ændret med regeringens aftale med Per Ørum Jørgensen om landbrugets udviklingsmuligheder?

- Tak for invitationen til at komme her i dag og redegøre nærmere for landbrugets adgang til risikovillig kapital via investeringsselskabet Dansk Vækstkapital som følge af aftalen mellem regeringen og Per Ørum Jørgensen om landbrugets udviklingsmuligheder.
- Danmark er ved at komme igennem den værste krise siden Anden Verdenskrig.
- Den finansielle og økonomiske krise har begrænset iværksætternes og de små og mellemstore virksomheders lånemuligheder og adgangen til risikovillig egenkapital over hele verden. Krisen har også ramt landbruget og fødevareerhvervene.

- Regeringen har løbende under den finansielle krise gjort meget for at styrke adgangen til finansiering for virksomhederne.
- Det lysner forude, men en række virksomheder og særligt vækstvirksomheder har fortsat udfordringer med at finde finansiering til forretningsudvikling.
- Der er således stadigvæk behov for en særlig indsats for at sikre virksomhederne adgang til risikovillig kapital i form af både lån og ejerkapital.
- Jeg er derfor glad for, at vi i forligskredsen bag finanslovsaftalen for 2011 har indgået aftale om risikovillig kapital.
- En aftale, der har dannet grundlag for, at regeringen i januar indgik en aftale med Forsikring & Pension, ATP og LD om at stille yderligere risikovillig kapital til rådighed til for iværksættere og virksomheder med vækstpotentiale.
- Regeringens målsætning er at forbedre adgangen til finansiering for iværksættere og små og mellemstore virksomheder, så de derved lettere kan realisere deres potentiale og skabe nye jobs i Danmark.

Modellen/aftalen

- Aftalen med pensionssektoren skaber en helt ny investeringsmodel, der medvirker til et markant løft i udbuddet af risikovillig kapital til iværksættere og små og mellemstore virksomheder i Danmark.
- Investeringsmodellen er skruet sådan sammen, at den kan bibringe virksomheder med vækstpotentiale risikovillig kapital, samtidig med at pensionsinstitutterne kan få et ordentligt afkast af deres investeringer. Det er kompliceret stof, for der er mange hensyn, der har skullet tages højde for.
- Jeg vil gerne ganske kort omtale de 2 hovedelementer i modellen for at sikre, at vi taler ud fra samme grundlag.
- De to hovedelementer i modellen er – et nyt investeringsselskab, Dansk Vækstkapital, og nye statslige låne- og kautionsordninger. Det er de nye låne- og kautionsordninger, som blev besluttet med finanslovsaftalen for 2011 – og ikke Dansk Vækstkapital.

Det nye investeringsselskab – Dansk Vækstkapital

- Lad mig starte med det første element, nemlig det at staten tager initiativ til at etablere et nyt investeringsselskab, Dansk Vækstkapital.

- Dansk Vækstkapital er et *selvstændigt* investeringselskab med *egen* professionel bestyrelse. Det er bestyrelsen, som vedtager investeringspolitikken og er ansvarlig for at gennemføre investeringerne i investeringsfondene.
- Bestyrelsen blev udpeget den 8. april i år og består af 7 medlemmer, med Lars Nørby Johansen som formand.
- Dansk Vækstkapital får kapitaltilsagn fra pensionsinstitutterne, og denne kapital skal investeres i investeringsfonde, der har særlig viden om investeringer i iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale.
- Det er investeringsfondene og de private forvaltere heraf, der på kommercielt grundlag gennemfører den konkrete vurdering af iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale.
- Dansk Vækstkapital vil løbende *tilbyde* sine investeringer til investeringsfondene. Herved sikres konkurrence mellem forskellige eksisterende og nye fonde om investeringerne.

Nye statslige låne- og kautionsordninger

- Investeringsmodellen indeholder for det andet en vækstlåneordning for iværksættervirksomheder samt de to udbygninger (vinduer) af den eksisterende Vækstkautions-

ordning - Vækstlån, Vækstkaution 3 samt mezzaninkautio. Ordningerne indgår i finanslovsaftalen 2011.

- Ordningerne vil være med til at gøre det mere attraktivt for de specialiserede investeringsfonde at udbyde mere risikovillig kapital til virksomhederne. Men også for andre private investorer, idet alle interesserede investorer kan søge om lån eller kaution i de nye ordninger.
- De tre ordninger med statslige lån og garantier vil sammen med den øgede adgang til ansvarlig kapital styrke mulighederne for at opnå lånefinansiering (fremmedkapital) i iværksættervirksomhederne og de små og mellemstore virksomheder. Hvilket netop er formålet.
- De to hovedelementer i investeringsmodellen vil tilsammen medvirke til et markant løft i udbuddet af risikovillig kapital i Danmark. Op til 10 mia. kr. forventer vi.

Det nye i aftalen om landbrugets udvikling

- Landbruget og fødevareerhvervene er vigtige for at få skabt vækst og nye arbejdspladser i den private sektor. Et landbrug i udvikling vil være en vigtig bidragsyder til fremtidens velstand. Det er vi i hvert fald enige om at konstatere i regeringen, at landbruget betyder rigtig meget for vores vækst, for vores eksport og for arbejdspladser i Danmark.

- Landbruget har imidlertid, ligesom resten af dansk erhvervsliv, været hårdt ramt af den finansielle krise og har derfor også behov for at få finansiering ligesom iværksættere og de øvrige små og mellemstore virksomheder.
- I den forbindelse skal det bemærkes, at der i udgangspunktet ikke for Dansk Vækstkapitals investeringer er fastlagt nogen begrænsninger for så vidt angår brancher mv. Alle typer brancher kan derfor søge om adgang til finansiering. Dette gør sig også gældende for landbruget.
- I forhold til investeringsmodellen med Dansk Vækstkapital har der imidlertid fra forskellig side, herunder fra branchen selv, været betydelig usikkerhed om, hvorvidt landbruget havde adgang til de muligheder som modellen indeholder i forhold til at få risikovillig kapital.
- En usikkerhed, der måske skyldes, at landbruget og dets muligheder i relation til Dansk Vækstkapital ikke har været gjort til et særskilt element i drøftelsen af modellen, herunder for eksempel i forbindelse med Finansudvalgets godkendelse af det nødvendige aktstykke for etablering af selskabet.
- Jeg synes derfor, at det har været meget nyttigt, at det med ”Aftalen om landbrugets udviklingsmuligheder” er blevet præciseret, at landbruget og fødevarerhvervet

som en vigtig del af det danske erhvervsliv på lige fod med iværksættere og andre små og mellemstore virksomheder, har mulighed for at benytte sig af de finansieringsmuligheder Dansk Vækstkapital tilbyder.

- Aftalen har således fjernet enhver tvivl om, at landbruget på lige vilkår med andre erhverv har adgang til den risikovillige kapital forvaltet af Dansk Vækstkapital. Dermed undgår vi, at branchen på grund af usikkerhed og tvivl afholder sig fra at søge om at opnå risikovillig kapital ad den vej.
- De fonde, som Dansk Vækstkapital vælger at investere i, vil kunne foretage investeringer i landbruget og fødevarerhvervet ud fra de samme kriterier, som vil gælde for andre dele af erhvervslivet.
- For det andet har regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne med ”Aftalen om landbrugets udviklingsmuligheder” besluttet, at der skal arbejdes for, at landbruget og fødevarerhvervene også får adgang til de tre nye låne- og kautionsordninger - Vækstlån, Vækstkaution 3 samt mezzaninkautiøn.
- Og det er helt nyt.
- For nærværende omfatter de notifikationer til Kommissionen, der er foretaget af Vækstkaution 3 og Mezzanin-

kautiøn, således ikke muligheden for at yde kautiøn til landbruget og fødevareerhvervene. Den tredje ordning – Vækstlån – er ikke notificeret, da den falder under en gruppefritagelse fra statsstøttereuler. Denne gruppefritagelsesforordning omfatter imidlertid ikke landbruget.

- Regeringen vil nu på baggrund af den nye aftale med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne gennem notifikationer til Kommissionen forsøge at skabe mulighed for, at landbruget og fødevareerhvervene får adgang til at anvende Vækstlån, Vækstkautiøn 3 og mezzaninkautiøn.
- Der gælder særlige statsstøttereuler for landbruget m.v., hvorfor der, hvis Kommissionen er positivt stemt, må forventes visse begrænsninger på landbrugets muligheder for at anvende ordningerne. Det i lighed med, hvad der er tilfældet for den nuværende Vækstkautiøn.
- Notifikationen vedrørende landbrugets og fødevareerhvervenes muligheder vil ske som en særskilt proces i forhold til de nuværende notifikationer. Herved sikrer vi, at den endelige godkendelse af ordningerne for iværksættere og andre små og mellemstore virksomheder ikke bliver forsinket. Det må være i alles interesse, at penge kommer hurtigt ud og arbejde.

Spørgsmål AG:

Vil ministeren redegøre for, hvilke konkrete investeringer i landbruget Dansk Vækstkapital under Vækstfonden ikke kunne støtte, før regeringens aftale med Per Ørum Jørgensen om landbrugets udviklingsmuligheder?

- Der skal ikke herske tvivl om, at regeringen arbejder ihærdigt på at forbedre landbrugets udviklingsmuligheder ved at give adgang til yderligere finansieringsmuligheder.
- Som jeg netop har redegjort for, så indebærer ”Aftalen om landbrugets udviklingsmuligheder”:
 - At landbrugets adgang til risikovillig kapital i forhold til Dansk Vækstkapital er blevet præciseret. Herved fjerner vi den usikkerhed og tvivl, der var i branchen og skaber derved større sandsynlighed for, at den risikovillige kapital kommer sektoren til gavn.

Sektoren arbejder efter sigende allerede i forlængelse af aftalen med et initiativ, der skal skabe mulighed for oprettelse af en investeringsfond, der kan få adgang til den risikovillige kapital hos Dansk Vækstkapital.

- At regeringen – som et nyt element - vil notificere de tre nye låne- og kautionsordninger til Kommissionen, for så vidt angår landbrugets og fødevareerhvervenes adgang hertil.

De tre ordninger med statslige lån og garantier vil sammen med den øgede adgang til ansvarlig kapital styrke mulighederne for at opnå lånefinansiering (fremmedkapital) i landbruget og fødevareerhvervene.

Afslutning

- Udover ”Aftalen om landbrugets udviklingsmuligheder” vil jeg gerne afslutningsvis nævne, at regeringen for nyligt har indgået en aftale om Danmark som vækstnation.
- Med aftalen styrker regeringen og partierne bag Erhvervspakken fra 2009 den nuværende vækstkautionsordning med yderligere 600 mio. kr.
- Vækstkaution er til stor gavn for landbruget. Der er indtil nu givet 114 tilsagn om Vækstkaution til landbruget og ydet kautioner til lån på samlet set ca. 544 mio. kr., hvilket gør landbruget til absolut højdespringer blandt alle erhverv.
- Endelig har vi netop nedsat et udvalg om erhvervsobligationer for små og mellemstore virksomheder.
- Udvalget skal blandt andet se nærmere på, hvilke barrierer, der eventuelt eksisterer for virksomheders muligheder for på kommercielt grundlag at finansiere sig gennem udstedelse af erhvervsobligationer. Det vil muligvis også kunne være interessant for landbruget.